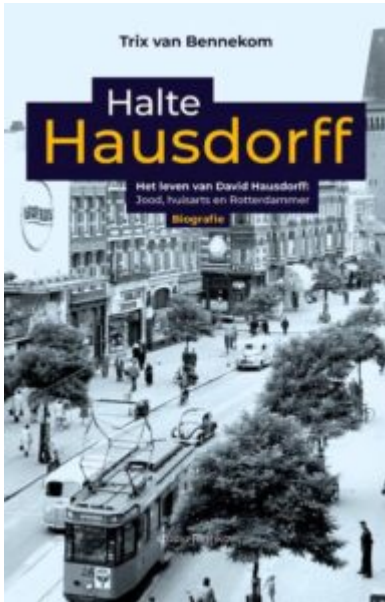

Trix van Bennekom ~ Halte Hausdorff

06-24-2024 ~ *Het leven van David Hausdorff. Jood, huisarts en Rotterdammer.*

‘Sint-Petersburg, zondagmiddag 13 maart 1881’. Dat Trix van Bennekom de biografie van David Hausdorff begint met deze regel, illustreert haar aanpak. Een aanpak die we kennen van haar boek Abraham. Kroniek van een politieke dynastie (2018). De combinatie van een persoonlijke geschiedenis en de grote geschiedenis levert ook nu weer een bijzonder boek op.

Op die dertiende maart in 1881 kwam tsaar Alexander II bij een aanslag om het leven. Al kwamen de daders uit een revolutionaire groepering, de Nihilisten, de Joodse gemeenschap in Rusland kreeg de schuld. Drie jaar lang werden Russische Joden door volksmassa’s mishandeld en vermoord. De eerste grote pogroms in de moderne tijd.

Vanuit Rusland en aangrenzende gebieden kwam een grote stroom vluchtelingen op gang. De meeste vluchtelingen wilden naar Amerika.

Rotterdam kreeg de bijnaam ‘Warschau aan de Maas’, zo veel mensen kwamen vanuit het Oosten in de hoop in te kunnen schepen naar het Gouden Land.

Tussen 1818 en 1914 verhuisden 2,5 miljoen Joden uit Oost-Europa naar de Verenigde Staten.

Ook een deel van de familie Hausdorff, woonachtig in Polen, dicht bij de Russische grens, besloot naar het Westen te gaan. Het geweld kwam steeds

dichterbij.

Na eerst in Duitsland gewoond te hebben, gingen twee zonen Hausdorff in 1883 naar Rotterdam. Daar wordt op 2 november 1901 David Hausdorff geboren.

Het is verleidelijk om maar te blijven vertellen over geschiedenis die de achtergrond vormt voor het verhaal over deze huisarts. En dan moet je nog beginnen aan de verhalen over de Joodse gemeenschap in Rotterdam voor de oorlog, over de oorlogsjaren, over de onderduik van het gezin Hausdorff vanaf 1943, over de wederopbouw van diezelfde Joodse gemeenschap na de oorlog.

Wil je aan de hand van een citaat laten zien hoe Van Bennekom in één alinea de stemming in de Joodse gemeenschap vlak na de oorlog weet samen te vatten: 'De Duitse bezetter had in Nederland niet alleen meer dan 100.000 Joden de dood ingejaagd, ook het eeuwenoude Joodse leven was weggevaagd. Synagogen, ziekenhuizen, scholen, weeshuizen, bejaardenhuizen, bedrijven, woonhuizen, winkels; alles was in beslaggenomen en geplunderd, religieuze, sociale en culturele organisaties waren opgeheven. Waar te beginnen? En had het nog wel zin de Joodse gemeenschap opnieuw op te bouwen? De anti-Joodse stemming die in de eerste maanden na de bevrijding in Nederland heerste, deed het ergste vrezen voor de toekomst: zouden Joden niet altijd tweederangsburgers blijven?'

Maar verstandiger is het om nu maar gewoon te stoppen en te zeggen: lezen!

Studio Rashkov, Rotterdam, 2024

ISBN 9789083320434